

OBSAH

1 PŘÍRODNÍ HRANICE DNEŠNÍCH ČECH A MORAVY BYLY A JSOU RARITOU	7
České hranice – hory a hvozdy	8
Moravská hranice	9
Ochrana hraničních vstupů na tranzitní stezky	10
2 PROČ BYL ÚNOS JITKY ZE SCHWEINFURTU PODVODEM?	12
Zamindrákovaný, leč pohledný ženich	12
Nevěsta ani nepípla a asi osmnáctiletého „vrabce“ měla v hrsti	13
Kosmas vsadil na českou „notu“ a lásku	14
Manželství, které vyšlo	15
3 RYBNÍKÁŘSTVÍ SE U NÁS ROZVÍJELO DÍKY KATOLICKÉ CÍRKVI	17
Křesťané se poznávali podle jednoduchého obrázku ryby	17
Rybníky a rybniční soustavy	18
4 TŘI ORLICE – KAŽDÁ JINÁ – A DVA LVI	20
5 PENĚZOKAZECTVÍ BYLO VÝNOSNÉ, ALE...	23
Dva trestné činy: padělání a šíření padělků	23
Padělky vznikaly i z iniciativy panovníků	24
Padělatelské dílny	25
Padělání kolků a proč stál tiskařský stroj na pytlech s pšenicí	27

6 BYLA ROBOTA SKUTEČNĚ TAKOVOU ZÁTĚŽÍ, JAK SE PSÁVALO A PÍŠE?	29
Až do Bílé hory byly robotní povinnosti zvládnutelné	29
Tuhé nevolnictví nastalo po třicetileté válce	31
Zrušení roboty Josefem II. zůstalo v platnosti pouze necelý půlrok	34
7 VE DVOU SE TO LÉPE TÁHNE	36
Přátelství začalo italským setkáním	36
Pražské arcibiskupství stálo za toleranci papežových hříchů	37
Od roku 1346 byl Arnošt již pouze ve službách Karlových	41
8 TŘI „TAJNOSTI“ OTCE VLASTI	45
Začneme v lesích	45
Karlštejn měl jediný nedostatek a dostal dvojče zvané Tangermünde	46
Skončíme „zázrakem“	48
9 KLADIVO NA ČARODĚJNICE – NÁZEV PRO DVĚ ZGRUNTU ODLIŠNÉ KNIHY A JEDEN FILM	53
Římskokatolická církev neznala slitování	53
Málo známé soukromé „Kladivo na čarodějnice“	55
Historický román Václava Kaplického a film Otakara Vávry	57
10 HISTORIE MĚSTA TÁBOR, CHILIASTÉ A ŽIŽKOVY NEJVÝŠE POLOŽENÉ HRADY	59
Příslušníci radikální „odnože“ se zabydlují	59
V Táboře žili téměř patnáct let	60
Tábor po Lipanech	64
Žižkovy soukromé hrady	65
11 ZEMSKÝMI ŠKŮDCI BYLI CHUDÍ VANDRÁCI I MOVITÍ ŠLECHTICI	68
Morava na tom byla s bezpečností hůře než Čechy	68
Čeho všeho se škůdci dopouštěli	69

Smutný případ Mikuláše z Potštejna	71
Jak známo, zemským škůdcem byl i budoucí český hrdina	72
Představují se Kopidlanští	73
12 CHODOVÉ SI NEPŘIPUSTILI, ŽE LOMIKAR BYL V PRÁVU	76
Chodsko a strážci hranic s mnoha právy, povinnostmi i názvy	76
Zhýčkaní Chodové se dali dohnat ke vzpourám	79
Ke slovu se dostali Lamingenové a Kozina	80
13 ČEŠTINA, ŠPRECHTĚNÍ A NĚMČINA	85
Všiml si toho již Jan Hus a přidala se i Marie Terezie	85
Kvůli poněmčenému školství museli Češi objevovat český jazyk	86
Prosadit češtinu na univerzitu byl tvrdý oříšek	89
14 VYSVĚDČENÍ, UTISKOVANÝ TĚLOCVIK A NEJEN ZAKÁZANÉ RUCE V KAPSÁCH	91
Vysvědčení měla školáky potěšit, či potrestat	91
Paže tuž – vlasti služ	93
Středoškolská tuhá kázeň	94
15 NECHTĚLY PĚSTOVAT HLEMÝŽDĚ	97
S povinnou školní docházkou to za Marie Terezie nebylo tak horké	97
Klobouk dolů před Eliškou Krásnohorskou	99
„Podlahu nás nechaj drhnout...“	101
Nehoráznost! Slečny hodlají vstoupit i do světa techniky	102
16 NEBYL JEZUITA JAKO JEZUITA	104
Koniášovi nešlo o ničení českých knih	104
Dva ex-jezuité podvodníci	105

Jezuitský reformátor českého školství	106
Jezuita, jenž se stal největším českým intelektuálem své doby	108

17 JAK SE ŽILO ČESKÝM VYSTĚHOVALCŮM 111

Exulanti, kteří zamířili za „velkou louží“	111
Stěhování za volyňskou černozemí	115
Stěhování do SSSR s cílem rozpohybovat bratrský průmysl	121

18 MALÉ HYMNOVÉ PŘEKVAPENÍ 125

Hrozilo, že česká hymna bude propagovat budování socialismu	125
I moravská a slezská hymna jsou plné lásky k rodné zemi	127
Další nová česká hymna neprošla	128

19 HISTORIE ČESKÝCH A MORAVSKÝCH ELEKTRÁREN 129

Počátky nebyly snadné	129
Domácí neboli podnikové výroby	130
Elektrárny soukromé	131
Elektrárny městské	132
Družstevní elektrárny	133
Elektrárenské svazy, EPV a Zákon č. 438	133

20 PROSPĚŠNÝ DIVADELNÍ HOST, KTERÝ NEBYL VÍTÁN 135

Teplo kontra bezpečnost	135
Brněnský evropský primát	137
Všechno zlé...	137
Užitečné povinnosti a „mějtež červenou značku“	138

21 ZA PROJEV VLASTENECTVÍ BÝVALY POVAŽOVÁNY I PODVŮDKY 140

Podvedení Češi plakali při slavném pohřbu padělatele „Dělání“ spisovatelek	140
Karel Havlíček Borovský „drze“ žádal kritičnost	142

22 MĚL FRANTIŠEK JOSEF I. ČECHY RÁD?	144
České království bylo významné, ale problémové	144
Císařské cesty do Českého království	145
Národní divadlo i muzeum, slavná výstava a další pražský most	148
Habsburk byl realista a nesplnil jeden pro Čechy významný slib	152
23 (NE)ZNÁMÉ MÝDLO S JELENEM	155
U začátků stál Georg Schicht	155
Johann sbíral zkušenosti a stal se císařským radou	156
Třetí generace Schichtů	157
Příkladná péče o zaměstnance	157
Obvyklý konec „vykořisťovatelů“	158
24 JIŘÍ KAREL GUTH, NESPORTUJÍCÍ VZDĚLANÝ SUCHAR, KTERÝ ZASÁHL DO OLYMPIJSKÝCH HER	160
Koktání a únik do světa knih	160
V letech 1919–1925 „měl stoleček a sesličku na Pražském hradě“, jenže...	162
Nesportující profesor založil Český olympijský výbor	164
25 ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA BYLA VYHLÁŠENA 13. LISTOPADU 1918, NIKOLI 28. ŘÍJNA	166
Odboj zahraniční i domácí a kdy se ve skutečnosti připojili Slováci	166
„Neznámá“ první vláda, trojí vyhlášení samostatnosti a předčasný švejkovský nekrolog	168
Nově vytyčené hranice, neoprávněné reptání a výbojně národnostní menšiny	173
26 PAŠOVALO SE VŠE OD TABÁKU A SOLI PŘES PŠENICI AŽ PO BAŽANTÍ VEJCE	177
Pašerák musel mít „notnou dávku štěstí“	177
O pašování nepřišla ani Podkarpatská Rus	179

Nebyl pašerák jako pašerák, vybavení, potíže se psy
a lyžemi 180

27 PODKARPATSKÁ RUS ZMĚNILA NAŠI MAPU NA HOUSENKU 184

Bohem zapomenutý „koutek“ pod Karpaty 184

Zachráncem mělo být Československo 186

Přes jisté úspěchy šlo o marné snažení 188

28 TEREZÍN – MĚSTO, KDE TRVALE VLÁDL HLAD A STRACH Z TRANSPORTU 192

Proč vzniklo ghetto právě v Terezíně, bydlení a práce 192

Terezínské výhody včetně Brundibára s knírkem 194

Korespondence dle předpisů a balíky 195

Nacistická propaganda, „nevidomá“ komise a vítr z plachet 196

Jak reagoval svět na očitá svědectví 199

Neméně smutné post scriptum 201

29 (NE)PROPOUŠTĚNÍ ČECHŮ Z NĚMECKÝCH KONCENTRAČNÍCH TÁBORŮ 203

Jedenáct dní by Josefu Čapkovi stačilo k přežití 203

Propuštění „vašeho chotě se nejeví ani v současnosti
možným“ 205

Propouštěcí intermezzo 207

Manželka V. V. Štecha prý možná požádala ve vhodnou
dobu 207

30 PROČ NACISTÉ „VĚZNILI“ I SPEJBLA A HURVÍNKÁ? 209

V těžké době prokázal Josef Skupa vlastenectví a odvahu 209

Příliš horlivý český četník a šťastný konec 209

31 TAJNOSTI PROTEKTORÁTU 213

Začneme akcí zvanou Kinderlandverschickung (KLV) 213

Lebensborn neboli Studnice (zřídlo) života 214

První přeškolovací židovský tábor byl podvod	216
Neobvyklé vojsko státního prezidenta Háchy	217
32 POSLEDNÍ LÉTA ŽIVOTA KARLA POLÁČKA	219
Dora – životní láska	219
Možná mohl přežít	220
33 DRDŮV I KREJČÍKŮV VYŠŠÍ PRINCIP SKLÁDÁ HOLD VYMYŠLENÝM OSOBÁM, ALE MY SI PŘEDSTAVÍME SKUTEČNÉ AKTÉRY	222
Pan ředitel s respektem a studentova báseň „Ó, přijď mi říct, jak daří se mé mámě? Zda ještě pláče?“	222
Boží mlýny mlely teprve po válce	226
Dva zcela jiné příběhy	227
34 PRVNÍ POVÁLEČNÉ ODSUNY BYLY KRUTÉ A DRUHÉ ŘÍDIL STÁT	229
Živelná a smutně proslulá fáze odsunu	229
Odsun druhý, státem řízený, a komunisté chystající se vládnout	233
35 TNP, PTP A TP – KOMUNISTICKÉ POVÁLEČNÉ „PŘEVÝCHOVNÉ“ LÁGRY	235
TNP neboli Tábory nucených prací – laxní vedení a tři nemilá překvapení	235
PTP – Pomocné technické prapory, jejichž příslušníci si mnoho legrace neužili	237
TP neboli Technické prapory a mystifikace M. Švandrlíka	239
36 TÁBORY PRO TĚŽBU URANOVÉ RUDY ANEB OBĚTI GRANDIÓZNÍ KRÁDEŽE	242
Superkrádež jistila „Chalupa“	242
Československo muselo zajistit i pracovní síly	244

37 KOLEKTIVIZACE PROHRÁLA	249
„Džin kolektivizace byl z lahve vypuštěn“ a účelové lhaní	249
V roce 1949 začalo přituhovat	251
Roku 1951 začala akce „K“ a následoval rozvrat českého venkova	254
LITERATURA	258